

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, petak 17. rujna 1915.

BR. 184. (414.)

Prodiranje u Rusiji. - Zauzeće Pinska. - Prijestolonasljednik na talijanskoj fronti. - Talijanski kralj klanja se Giolitti-u. - Reakcionarci zakrenuli vratom dumi.

Rusko ratište.

BEČ, 16. rujna (KB). Službeno saopćuje:

Svi pokušaji Rusa, da našu istočno-galicjsku frontu uzklimate, ostali su bezuspješni.

Jučer je neprijatelj, uz razipanje artiljerijske municije, poveo svoje glavne napadaje na našu frontu na srednjoj Strypi. Bio je posvuda bačen, pri čemu su sudjelovale naše čete pobočnih napadajima sa mostobrana Buczaca i iz prostora južno od Zalosse.

Pri osvojenju sela Cebrov, koje leži 20 kilometara južno od Zalosse, zarobljeno je neprijatelju 11 časnika i 1.900 momaka, tri puščana stroja zaplijenjena.

I u Voliniji naše bojne sile odbile su mnogobrojne napadaje.

Kod Novo Aleksinieca bili su Rusi u ljutoj borbi na šake raztjerani iz strijeljačkih jarkova infanterijske regimente broj 85.

Kod Novo Poczajeva neprijatelju je prekjuećer bilo pošlo za rukom, da na nekim točkama na zapadnoj obali Ikve provali. Jučer je on bio svugdje na istočnu obalu raztjeran, pri čemu je od pobočne vatre naše artiljerije pretrpio velike gubitke.

Uz infanterijsku regimentu broj 32 i uz lovački poljski bataljun br 29 glavna zasluga za ovaj uspjeh ide linačku pučko-ustašku regimentu broj 2.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

BERLIN, 16. rujna (KB). Službeno saopćuje:

Prođremo dalje na lijevoj obali Dvinska u uspješnim borbama u pravcu prema Jakobstadu.

Kod Liewenhofa bili su Rusi bačeni natrag na istočnu obalu.

Sjeverno napadaj napreduje.

Sjeveroistočno od Grodna neprijatelj suprostavlja još uporni odpor.

Na po puta između Janova i Pinska pokušali su Rusi ponovno da zaustave našu potjeru. Neprijateljski položaji bili su provaljeni; 6 časnika, 746 momaka zarobljeno, 3 puščana stroja zaplijenjena.

Krajevi između Pripjeta i Jaslolda te grad Pinsk nalaze se u njemačkom posjedu.

Vrhovna vojna uprava.

Talijansko ratište.

BEČ, 16. rujna (KB). Službeno saopćuje:

Na talijanskom ratištu položaj je nepromijenjen.

Pokušaj Talijana, da obidju sa istoka naše položaje na Monte Piano, bio je spriječen.

Zamjenik šefa generalnog stožera
Von HÖFER.

Prijestolonasljednik na talijanskoj fronti.

BEČ, 16. rujna (KB). Prijestolonasljednik nadvojvoda Karlo Franjo Josip putuje sutra, po Previšnjem nalogu, na odulji boravak na jugozapadnoj fronti.

Talijanski kralj u Canossi.

RIM, 16. rujna (KB). Nakon audijencije kod kralja Viktora Emanuela prijašnji poklisar u Carigradu Garroni odputovao je k Giolitti-u.

„Gazetta del Popolo“ i „Popolo d' Italia“ ovo putovanje dovode u savez sa težnjama raznih političkih krugova koji položaj Italije vide mutnim te traže izlaz.

Nova stavnja.

BEČ, 16. rujna (KB). Pučko-ustaški obvezanici, koji sada ne služe, a rođeni su god. 1873. do uključivo 1877., kao što i rođeni 1891., 1895. i 1896. bit će podvrgnuti novoj pregledbi te se imaju najdalje do 24. ov. mj. prijaviti u općinskom uredu svog boravišta. Pregledba slijedit će od 11. listopada do 6. studenoga. Poziv u službu onih koji budu nadjeni sposobnima predviđen je za polovicu studenoga.

Odgoda Dume.

PETROGRAD, 16. rujna (KB). Duma je carskim ukazom odgodjena.

Rumunjska sporazumna s Rusijom?

„Vilagu“ javljaju iz Bukarešta: Rumunjska štampa konstatira sa zadovoljstvom pohod austro-ugarskog poslanika grofa Czernina kod ministarskog predsjednika Bratianua, kojemu je službeno saopćio, da je marnjaka s obzirom na različite vojne odredbe primorana, da zatvori privremeno stanovite prometne točke na švicarskoj, kao i na rumunjskoj granici. Poslanik je naglasio tom zgodom, da te odredbe podnipošto nijesu naparena protiv Rumunjske.

Jedna druga vijest iz Bukarešta javlja, da je onamo stigao petrogradski rumunjski poslanik Konstantin Diamandi u pratnji poslaničkoga tajnika Zarifopola. Ovaj se nenadani dolazak Diamandija dovodja u svezu s novim ruskim prijedlozima, prema

kojima je ruska vlada spremna odstupiti Rumunjskoj stanoviti dio besarabijskog područja, ako Rumunjska smjesta napadne na Austro-Ugarsku.

Bugarska odlučna.

„Frankfurter Zeitung“ javljaju iz Sofije preko Carigrada: Budući da je diplomacija ententnih vlasti uvidjela bezizglednost daljnjih svojih nastojanja, očekuje sada svoj opoziv. Zastupnici u Rusije, Francuske, Engleske, Italije i Srbije spremni na odlazak. Engleski je poslovodja dao otpremiti poslanički arhiv u Solun.

Turska u Tripolisu.

Talijanske su se čete povukle do same obale. U rukama ustaša nalaze se svi krajevci. Posvud se vije turska zastava. Italija ima još zaposjednuto samo gradove Tripolis, Bengazi i Derna. Pošto dolazi u ove gradove živež samo iz Italije, skupčaca je užasna. Položaj je za Talijane zdvojan.

Prilike u Rusiji.

„Neuer Züricher Zeitung“ donosi niz dojnova iz Rusije, po kojima se može tačno vidjeti, da je Rusija spala u potpunu dezorganizaciju, pa da apsolutno mora biti potučena: Jedan pogled u događaje iza leđa vojske, koja se bori, pokazuje, kako su mutni izgledi Rusije za budućnost. Rusija ima istina mnogo vojnika, nō nema časnika i municije. Pa sve kad bi se ove oskudice i uklonile bilo na koji način, ako bi ruski vojnik postao bolji nego što je, to Rusija mora izići iz ovoga rata potučena, jer ona nema organizacije, kakvu ima njen neprijatelj. Ruska vojska ne pruža jedinstvene slike. Svakome laiku upada u oči nestašica časnika i oružja. Stalno se šalju velika odjeljenja vojnika bez časnika i oružja. Obično se kaže, da će se oružje poslati željeznicom, nō to se ne događaja. Stanje je pogoršala još više činjenica, da je 29. aprila dignuta u zrak tvornica melinita u Oksli kod Petrograda. Gospodarski položaj Rusije jako je nepovoljan. Rusija doduše ima velike zalih žita, nō ove su zalih spremili špekulanti u magazine. Oskudica saobraćajnih sredstava, loša organizacija i podmišljivost činovnika krive su, da se roba zadržava i da ne stiže tamo, kamo je otpremljena. Naročito se mnogo osjeća oskudica soli. Po nekoliko dana u nedjelji ne može se dobiti u Petrogradu meso. Nō najopasnija je oskudica uglja. Vlada je naložila ugljenokopima na Donecu, da liferuju potrebni ugali, nō posjednici majdana odgovorili su, da mogu liferovati jedva dvije trećine ove količine.

„Vossische Zeitung“ doznaje iz Stockholma: Dosada su pokušavali državna дума, savez gradova, savez industrijalaca i odbor za ratne potrebe, svak za sebe, da preuzmu u svoje ruke državnu vlast. Nakon što je u Moskvi održana petnaestajna konferencija tamošnjih gradskih zastupnika u dumi, zaključilo je moskovsko magistratsko vijeće jednoglasno u javnoj sjednici, da se rad gradske uprave protegne i na snabdijevanje vojske ratnim potrebama. Vlada je dala moskovskoj gradskoj upravi ova prava: 1. da stalno nadgleda sve tvornice u Moskvi, koje rade ratne potrebe; 2. da se tvornice bez obzira rekviriraju za gradsku upravu, koje po mišljenju magistrata ne rado dovoljno intenzivno.

To je još jedna inštancija, koja je sebi prisvojila samostalnu izvršnu vlast. U stvari mnoge mjerodavne ličnosti, na čelu s Gučkovom, igraju ulogu apsolutnih gospodara Rusije. Tamošnje tajne i javne sjednice, na koje se iz Petrograda pozivaju mnogi članovi dume, a na kojima se usvajaju jasne rezolucije protiv vlade, znače predznake revolucije, koju mnogi dobri poznavaoči Rusije drže neizbježnom. „Novoe Vremja“ traži, da se postavi diktator.

Rusija se prozi Srbiji.

„Rječ“ poziva vlasti četvornoga sporazuma, neka predađu Srbiji ultimatum te ju pozovu da izruči Bugarskoj zatraženu pokrajinu. „Rječ“ veli, da srpski odgovor znači ruglo za saveznike.

Položaj na Dardanelima.

„Berliner Tagblatt“ piše: „Pošto se akcija vodi od juga prema sjeveru, pošao sam — tako je izjavio dopisniku lista general Liman — do najsjevernijih pozicija u zaljevu Sarosa. Došao sam u najprednije jarke, te sam bio udaljen malo stotina metara od neprijatelja. Ovaj je dio za neprijatelja najgori, jer je vrlo strmovit. Ovdje su Englezi izgubili dne 15. augusta 4000 vojnika. General Liman von Sandess izjavio je dalje, da se ničesa ne boji, pa neka dodju Talijani ili Englezi. Ovdje se istotako ne će postići nikakovih uspjeha kao ni na moru.

35.000 Francuza poginulo u Argonama.

Francuski zapovjednik u Argonama određuje, da se odstrane zastupnici štampe. Prama švicarskim listovima pretrpili su Francuzi u posljednjim bojevima veće gubitke, nego u svim dosadašnjim borbama u Argonama, koji se računaju na 35.000 momaka.

Vjeran vojnik.

Iz ratnog stana za štampu javlja se: Vrhovno zapovjedništvo vojske izdalo je na nadležno zapovjedništvo armeje ovu zapovjed:

„Zapovjednik domobranskog popunbenog kotara Jaroslavov u Szenczu izvještava:

Austrijski vojnici koji su dopali u rusko ratno zatočeništvo u mjesecima oktobru, novembru i decembru, djelomično su otpušteni od Rusije iz ratnog zatočeništva, pa su bili u svojim općinama.

U općinama, koje leže blizu Zydaczowa, bilo ih je krajem decembra 50—60 ljudi.

Jednog dana izdalo je rusko stanično zapovjedništvo u Zydaczowu mjesnim glavarima nalog, da se svi ti ljudi dovedu u Zydaczow. Ljudi su skupljeni kod crkve u Zydaczowu, izložena je čareva slika, pa su se ljudi morali zakleti na vjernost caru.

Medju ovima je bio pučko-ustaški pješak od 33. pučko-ustaške pješake pukovnije po imenu Ivan Malyczenko iz Malechowa, kotar Zydaczow. On ne diže desnu ruku na zakletvu. Na pitanje tamošnjeg vojnog staničnog zapovjednika, za što to ne uradi, odgovorio je on: ja se neću zakleti.

Na to ga udari vojni zapovjednik devet puta po obrazu. Na ponovno pitanje, hoće se sada zakleti, odgovori Malyczenko: „Ne, ja sam se zakleo na vjernost svome caru, pa se ne mogu zakleti na vjernost više nikome. Možete me strijeljati ili objesiti. Vi ste samo provaljivači, ja se vama nikako neću zakleti na vjernost.“ Malyczenko je odmah odveden, kažnjen je sa 15 batina i zatvoren. Idućeg dana opet je predveden, pa kad je izjavio, da se ne će zakleti, opet je kažnjen sa 15 štapova i zatvoren. Idućeg dana ponovno se je opetovala ova procedura, nō Malyczenko ostade stalan. Za tim je otpremljen u pravcu prema Mikulajowu, a sadanje njegovo boravište nepoznato je.

Malyczenko je ostavio svoju ženu sasvim bez sredstava.

Određujem, da se ženi ovoga pješaka dade 500 K, koji se iznos šalje poštom na c. k. domobransko popunbeno zapovjedništvo Jaroslavov u Szenczu da isplati sponenutoj.

Uzorno držanje, koje svjedoči o stalnosti i vjernosti vojnika, obznajnuje se s molbom, da se objavi momčadi područja.

Nadvojvoda Friedrich,
ratni maršal, v. r.

Spremnost engleske mornarice.

Reuter javlja iz New-Yorka: Amerikanski novinar Palma izjavlja svoje utiske o posjedu engleske flote u zadnjoj sedmici. On je posjetio dokove, u kojima je od početka rata grade veliki drednoti. Pitaog je časnike,

kako se uništavaju podmornice. Odgovorilo mu se: koji put sa pregaženjem, onda topovskom vatrom ili eksplozivnim materijalom, i mnogim drugim načinima, koje se ne može spomenuti. Palmer veli, da ima Engleska 2300 ribarskih parobroda, potraživača mina i pomoćnih brodova, koji od kanala pa do Irlandije čine blokadu. Časnik, koji je Palmera pratio, izjavio mu je, da je engleska mornarica sada pripravna upustiti se u bitku, čim joj prednje straže najave neprijatelja.

Pokret u Kini.

Reuter javlja iz Pekinga, da gibanje u Kini za upostavu monarhije poduzima sve veći opseg. Vlada zabranjuje tumačenja mirovnog društva Chuanhui, kojemu je svrha raspraviti koristi ili štete monarhističnog ili republikanskog sistema. Brzovav javlja, da bi umiješavanje vlade moglo uroditi većom pogibljom nego je bila za vrijeme revolucije pred četiri godine.

Promjena u crnogorskom ministarstvu

„Agencija Stefani“ javlja sa Cetinja: Vukotić je demisionirao jer je nastao razdor između ministra vanjskih poslova i ministra financija. Vukotić je opet imenovan ministrom predsjednikom, pa preuzima također listicu ministra vanjskih poslova, a ostali ministri, osim ministra financija, ostaju u službi.

Domaće vijesti.

Ograničenje proizvodnje pive u Austriji. U Austriji ograničena je od listopada 40 do 50 po sto proizvodnja pive. Naredba, kojom se provodja to ograničenje, nije nova naredba, već je to prolomgata stare naredbe, ali će se u konzumu ipak opaziti umanjena proizvodnja.

Ova mjera izdana je zato, što je proizvodnja jčma manja ove godine od prošle godine, pa je zato samo 30 po sto jčma doznačeno za proizvodnju pive, tako da će se produkcija austrijskih pivovara sniziti do polovice bivše proizvodnje. To će se osjećati u prometu, pa se misli, da će se poput u Münchenu ograničiti točenje pive na stanovite sate.

Uslijed ovih mjera očekuje se u listopadu povišenje cijena pive u Austriji.

Grad i okolica.

Vlak Split-Sinj. Donosi se na znanje, da od dana 17. rujna t. g. biti će ponovno preuzet promet za prtljagu i putnike na pruzi Sinj-Split u ograničenoj mjeri (sa 32 mjesta trećeg razreda sa sjedalima a sa 10 za stajanje).

Prometat će dnevno vlakovi broj 252 i 253.

Za putovanje biti će uzeti u obzir u prvom redu putnici, koji će se voziti iz Splita za Sinj i obratno, a u drugom redu putnici, koji će putovati iz Splita ili iz Sinja za posredne stanice kao iz istih i to u razmjeru raspoloživih mjesta.

U Splitu neće se izdavati putne karte za Vranjicu-Solin niti u Sinju za Dicom.

C. K. Prometna Uprava.

Vojnički sud, koji je dosad uređovao u Sinju, sutra dolazi u naš grad, gdje će unapred sudovati.

Riješena. Učenica Skočić odgovarala je pred vojničkim sudom u Sinju radi uvrede članova carske kuće. Bila je riješena.

Stroj za pranje rublja.

prodaje se uz cijenu od K 150.— Kupac može po dogovoru i mjesečno odplaćivati. Stroj posve novi vrlo praktičan i za današnje doba vrlo ekonomičan. Obavijesti daje uprava. lista

NAJMODERNIJE POSJETNICE
IZRADUJE
HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU
U. Z. S. O. J.

ŠTALA ZA KONJE

lijepo uređjena, kraj obćinskog perivoja iznajmljuje se odmah.

Potanje obavijesti daje uprava lista.

Remington Standard

Jedan milijun pisaaćih strojeva

u porabi.

Model X i XI.

BEZ KONKURENCIJE

Podpuno

amerikansko pokućstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat
Telefon br. 17—70.

Glasovir ili piano

tražim u najam eventualno kupujem. Ponude u upravu lista.

Tražim

poslovodju i jednog radnika za postolarsko obrt. Nastupiti mogu odmah. Uпитati se u upravu lista. 6—6

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadrugu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA
KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jamčenje
U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrstne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznošću izradjuje žrtvenike, balaustre, krstionice, nadgrobnice spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je opskrbljeno sa mramornim materijalom, takođerj mramornim pločama za pokućstvo. Buduć je ista proviđena izvrsnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na potpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacрте, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.
UPRAVA.

Najuspješnije oglašuje se u „Hrvatskoj Misl“

RNJIŠTOVAZNICA

HRVATSKЕ ZADRUŽNE
TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPADAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao
Zastupstvo: Osjeđuravajućeg Društva „Herceg Bosna“

Zastupstvo i skladište za Šibenik i okolice sljedeći ugl. tvrdka:

Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč, Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salvetti & Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. itd.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji utakmice, brza izradba.

Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSCRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8,000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvoćene založnice unovćuju se kod JADRANSKE BANKE U TRSTU i svih njezinih podružnica.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri uvoćenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovćivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvućenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predujmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srećke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjeršije.

Pretnici (Safes) za čuvanje vrijednota u ćellčnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretnicama može držati svakovrsne vrijednosti.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod potpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poućne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod potpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpavaoac, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. — Šibenik.
(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).